

BARTHA ÉVA

ISTEN AZT VÁLASZTotta KI, AMI A VILÁG SZEMÉBEN GYÖNGE

előadás Nagysápon, 1995. július 28.

Szeretettel köszöntelek titeket. Az előadásnak a címe csak az volt, hogy Jean Vanier. Nem tudom mennyire ismeritek Jean Vaniert? Akkor talán pár szóval elmondanám. Kortársunk. Franciaországban él egy kis faluban. Eredetileg ő a tengerésziszi pályát végezte el, tehát ott kezdte pályafutását. Kanadai származású. Utána Franciaországban az egyetemen filozófiát végzett majd filozófia professzor lett. De már elég fiatal korában egyik pap barátjának a biztatására elkezdte látogatni a kórházakban a pszichiátriai osztályokat. Itt találkozott két fiatal férfivel, akik olyan húsz év körüliek lehetnek és az döbbenette meg, hogy addig, amíg az egyetemen a hallgatók nagy vitákat folytattak vele és kíváncsiak voltak, hogy milyen filozófiai válaszokat tud adni, tehát csupán az eszére voltak kíváncsiak, addig ennek a két fiatal férfinak első megnyilatkozása az volt, hogy "máskor is eljössz? Szeretsz engem?" És folytatódott a látogatások és utána elhatározta, hogy ezzel a két fiatal férfivel egy közös háztartást fognak vezetni. Megvásárolt barátai segítségével egyik francia faluban egy kis házat és ott elkezdett — súlyos értelmi fogyatékos volt ez a kettő — velük együtt élni, imádkozni, dolgozni. Sejtelve se volt akkor, hogy az Isten mit akar ebből létrehozni.

Utána mind többen kezdtek érdeklődni eziránt és ma már a világnak rengeteg országában vannak a Bárka-közösségek, amelyek értelmi fogyatékos emberekkel együttélő közösségek.

Magyarországon is van egy Bárka-közösség, Dunaharasztiiban. Van, aki egy évre kötelezi el magát, van aki több évre, és fölismerik az értelmi fogyatékos embereknek a szépségét, az Isten ajándékát, amit rajtuk keresztül szán az embereknek.

A másik közösség, amiről az előbb adtam nektek egy kis ismertető-lapot, a Hit és Fény közösség. Ez viszont nem együttlakó közösség. Hanem baráti közössége az értelmi fogyatékosoknak és családjuknak, valamint az őket segítő barátaiknak, akik rendszeresen találkoznak, együtt imádkoznak, osztoznak, ünnepelnek. És az Isten megadja azt mindkét közösségben, hogy nem jótékonyági intézmények, hanem valóban megéli az ember azt, hogy az Isten azt választja ki, aki a világ szemében gyöngé és semmibe vett, hogy megszegyenítse a bölcseket és erőseket, meg okosokat (Vö.: 1Kor 1,26-29).

Én személy szerint is legalább annyit kaptam ezektől az értelmi fogyatékos emberektől, vagy talán még többet, mint amit adni tudok nekik. Csak egyet mondok: nem lehet előttük megjátszani magamat, az lehetek, aki vagyok. Minden jó és rossz oldalammal együtt, tehát

önmagam lehetek. És olyan őszinte szeretetet tudnak adni minden képmutatás nélkül, hogy valóban tanulni lehet tőlük.

Jean Vanier most január végén, — február elején járt Magyarországon újból, ötnapos lelkigyakorlatot tartott elsősorban a Bárka és a Hit és Fény közösség tagjai számára. Ez olyan mély hatással volt rám, hogy szeretném veletek is megosztani.

Tulajdonképpen az ő előadásaiból szedtem össze egy csokorra valót. Ő nem adott vázlatot, én rövid vázlatot mondok, talán így jobban áttekinthető lesz mondani valóm.

I. Bevezetés, amiben világunk helyzetéről, saját helyzetemről és Jézus üzenetéről lesz szó.

II. Egység és az embereket elválasztó falak, szakadékok.

III. Szükség van a gyöngékre.

És végül:

IV: Konfliktusok megoldása.

I. Világunk helyzete, saját helyzetem és Jézus üzenete

Jean Vanier azzal kezdte, hogy úgy jön ma hozzánk, mint egy szegény. Mert, aki nem ért másokat, az szegény. — Ahhoz, hogy megértssek titeket tolmácsra van szükségem. Jó, hogy szegény vagyok, mert így mindjárt közösség jön létre. Nekem szükségem van a tolmácsra, az én gyengeségem, hogy a magyar nyelvet nem ismerem, és ez a te erő. A gyengének szüksége van az erősre. De az erősnek is szüksége van a gyengére. Mert, ahol csupa erős van, azok összefognak és jön a háború. Nem tudják, hogy mi az szeretni. Nincs szívük. A gyengék tudják megtanítani őket szeretni.

Nálatok is, a világban is sok minden megváltozott 1986-89 óta. Sok reménység és sok reményvesztettség van most.

A világ helyzete. Világunk bonyolult és veszélyes. Lukács evangéliumának 19. fejezetében olvassuk, hogy Jézus bevonul Jeruzsálembe. A nép ünnepli, hozsannázza. Jézus pedig megrendül és sír. Tanítványai nem értik. Diadala csúcán miért sír. Nagyon figyelniük kell arra, amikor Jézus sír vagy haragszik, mert könnyeivel mond nekünk valamit. Mit mond? Ha megértették volna a béke üzenetét! Azért jöttem, hogy a szíveknek szabadságot és békét hozzak. Hogy a szeretet és a gyöngédség világát hozzam.

Tavaly Jean Vanier Ruandában tartott lelkigyakorlatot kb. 150 embernek. Sose gondoltam volna — mondta —, hogy olyan szörnyűségek fognak ott bekövetkezni. Bosznia szintén a borzalmak helye. A világ kegyetlen. A háború akárhol kitörhet. De vannak szép dolgok is. A béke lassan, nagyon lassan halad előre Észak-Írországon, Izrael és Palesztina között is próbálkoznak.

Mi Jézus üzenete? Szeressétek ellenségeiteket. Imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket. Mondjatok jót rágalmazóitokról. Így fog megvalósulni Isten műve. János 9. fejezetében beszél Jézus Isten művéről. Jézus találkozik egy vakon született férfivel. A zsidó kultúrában mélyen gyökerezett a meggyőződés, hogy a testi fogyatékoság Isten büntetése. Jézus nagyon gyorsan válaszol. Nem Isten büntetése. Azért történt, hogy Isten műve megvalósuljon. Fontos ezen elgondolkozni. Az ellenség, a Sátán — műve a háború, a megosztás, az emberek elválasztása egymástól, hogy megölik egymást. Az ördög gyilkos kezdet óta (Jn 8,44). Isten műve a kiengesztelődés, a szeretet. Jézus látja a megosztottságot és sír.

Jézus azért jött, hogy nagyon jó hírt hozzon. Én szegény vagyok — mondja Jean Vanier — én nem a saját üzenetemet hirdetem, hanem Jézusét. A szegényeknek ez a jó hír: téged szeretnek, neked megvan a helyed, fontos vagy, neked feladatod van. Üzeneted a világ számára, missziód van az emberekhez, küldetésed. Nemcsak a körülötted lévők szeretnek, téged az Isten szeret! A gazdagnak Jézus híre nem mindig jó hír, mert ugye ilyeneket mond: add el, amid van, alkoss közösséget. Szegényekkel élünk, szegények vagyunk mi magunk is, de gyakran próbáljuk elrejteni szegénységünket. Másnak akarunk látszani, mint amik vagyunk, hogy elismerjenek, hogy szeressenek.

A lelkigyakorlatnak két felfedezése van. Van egy kellemes felfedezés és van egy kellemetlen. Mi a kellemes felfedezés? — Amelyet szívből kívánok nektek. — Ez a kellemes felfedezés: Isten szeret engem. — Egy fiatal nő írt Jean Vaniernek levelet életéről és megtéréséről. Szüleinek harmadik és egyben utolsó gyermeke volt. Mindig úgy érezte, hogy szülei őt már nem akarták. Tévedésből jött a világra. Bátyjáról és nővéréről gyakran beszéltek szülei, róla soha. Az iskolában nem volt barátja. Úgy érezte, hogy őt nem lehet szeretni. Egyszer kiment az erdőbe és leült egy fa alá. Egyszerre átérezte, hogy Isten szereti. — Adja Isten, hogy mindegyiketek felfedezze, hogy Isten szereti most úgy, amilyen. Nem szükséges, hogy azzá legyél, amit szüleid szerettek volna. Amit mások elvárnak tőled. Isten szeret téged múltaddal együtt. Egész történeteddel, melynek gyümölcse vagy, a fogantatásod pillanatától kapott minden szeretetnek és elvetésnek. Szeret sérüléseimmel és szépségeimmel, ha így szeretnek engem, nem kell másnak lennem, mint ami vagyok.

Isten a csendben nyilatkozik meg, ezért kérjük a csendet a lelkigyakorlat alatt.

És mi a lelkigyakorlat kellemetlen felfedezése? Felfedezzük mindazt, ami sérült bennünk, életünk összes sebeit, védekező rendszerünket, félelmeinket: kudarcotól, jövőtől, szenvedéstől, belső szorongástól, barátaink elvesztésétől, a haláltól. Elég nagy mértékben félelmeink irányítanak minket. Felfedezzük álszentségünket. A lelkigyakorlat az igazság ideje. A

magunkba-nézés ideje. Legyetek nyitottak a Jézussal való találkozásra és az önmagatokkal való találkozásra. Jézus üzenete: ne féljétek, veletek vagyok! Hatoljunk be tehát saját sebeink mélyébe, meghalljátok Jézus szavát, ne félj! Nem az a fontos, amit én mondok, hanem hallgassátok Jézust és a Szentlelket. Istent, aki a szívetekben lakik.

Fontos az is, hogy sokat imádkozzunk egymásért. Sok fiatal is sebzett. Semmiféle bizalmuk nincs a jövőben. Ez érthető, mert világunk úgy fejlődik, hogy közben rengeteg szenvedés van. Bevagyunk börtönözve önzésünkbe, félelmeinkbe. Jézus azért jött, hogy megszabadítson.

II. pont. Az egység és az embereket elválasztó szakadékok, falak

Jézus vágyik arra, hogy emberek, élő lények legyünk. Hogy ne foglaljon el bennünket egy élettelen, élet nélküli, reménytelen világ, mely a Sátán műve. Jézus annyira kívánja, hogy eggyé legyünk. Isten az egységet akarja. Jézus egységbe akarja fogni a szétszóródott embereket. Ez azt jelenti, hogy mindenki találja meg a maga helyét akárhova tartozik is. Hogy mindenki saját magává lehessen. Jézus mindig a megosztottság miatt szomorú. Az elnyomás, a megvetés szomorítja Istent. Lukács 16. fejezetében olvassuk a dúsgazdag és a szegény Lázár történetét. Megosztottság van a gazdag és a szegény Lázár közt. A gazdag és a szegény közt. Ezt állandóan látjuk társadalmunkban is. A gazdagok bezárkóznak gazdagságuk börtönébe. Mind több a kerítés, rácsok, lakatok, biztonsági zárok. A szegények bezárkóznak szomorúságuk börtönébe. Épülnek az elválasztó falak. Látjuk az emberek képtelenségét arra, hogy megosszák javaikat. A kommunizmus erőszakkal akarta megvalósítani az egyenlőséget, mert Marx nem vette észre az élő emberi személy fontosságát. Az egyenlőség csak belülről, a szívből jöhet. A szeretet valósítja meg az egységet. Jézus jött, hogy a szeretet útjára hívjon minket. Jézus nem kényszerít téged, csak halkan szól: gyere, ha akarsz. Légy a béke szerzője ebben a megosztott, háborús világban.

A szegény Lázár halála után Ábrahám kebelére került, a gazdag meg a szenvedésbe. A gazdag felkiált: Ábrahám atyám küld ide Lázárt, hogy enyhítse kínomat. Ábrahám válasza: szakadék van köztünk, mint ahogy a földön van szakadék a gazdag és szegény, egészséges és beteg és gyakran a keresztények közt is. Minden országban, minden kultúrában szakadék van, fal az emberek között. Ezért Jézusnak sokat kell sírnia. Előítéleteink vannak. Ítéletet mondunk anélkül, hogy megismernénk, vagy meghallgatnánk másokat. Csoportokat alkotunk, törvényeket hozunk bizonytalanságunk miatt egy elit csoporttal akarjuk magunkat bebiztosítani.

Fedezzük fel előítéleteinket! Ezek nagyon mélyen vannak bennünk. Pedig világunk szépsége éppen sokféleségünk. Különbözünk egymástól. Minden

népnek megvan a maga kultúrája, tudománya. Csodás volna, ha együtt tudnánk működni. Közép-Európa különlegesen szenved. A magyar nyelv túlterjed a jelenlegi Magyarország határain. Háborúk voltak. A saját népe az embernek a legkiválóbb. Hozzá akar tartozni, hogy biztonságban legyen. Minden nép azt hiszi, hogy övé az igazság. Minden népnek megvolt a maga szenvedése. Fogadjuk el a másikat, ne képzeljük, hogy mi vagyunk a legjobbak.

Vannak emberek, akik elnyomják a gyengéket. Fegyverkeznek, nehogy őket nyomják el. A félelem miatt építjük a falakat, az előítélet falait. Jézus azért jött, hogy a szeretet erejével lebontsa az előítéletek falait. Ekkor az emberek különbözősége nem szembenállásra indít, hanem ki fogják egészíteni egymást. Gondoljuk át előítéleteinket és Jézus nevében harcoljunk az előítéletek és a kizárás ellen.

Ezután elmondott egy történetet. A Fülöp szigeteken járt pár évvel ezelőtt, ahol az ottani Bárkában volt egy Ilona nevezetű súlyosan sérült kislány és egy japán segítő Kekkó nevezetű. Ilona ma már halott. Néhány évvel ezelőtt találkoztam vele a Fülöp szigeteken, a Bárkában. Az egyik segítőtvel, a japán Kekkóval beszélgettem. Mert most már szerepem nem az irányítás a Bárkában, hanem egyszerűen az, hogy megkérdezzem az embereket, hogy ma hogy vannak? Segíték az embereknek, hogy beszélhessenek. Megkérdeztem Kekkótól, hogy vagy? Ezt válaszolta: két gyerekkel jól megvan, de Ilonával, aki akkor 15 éves volt és teljesen magatehetetlen sok problémája van. Négy-öt hónapja volt már Ilona a közösségben, de nagyon nehéz vele lenni, mert nincs semmi reakciója, nem mosolyog, nem haragszik. A depresszióról, a gyermek depressziójáról beszélgettünk és azt mondtam Kekkónak: nagy gyengédséggel érintse Ilona testét, etesse, mosdassa és beszéljen hozzá, énekeljen neki akár reagál rá, akár nem. És ha Isten akarja, Ilona egy napon rád fog mosolyogni. Akkor írj nekem! Három hónap múlva kaptam egy lapot Kekkótól: Ilona ma reggel rám mosolygott. (— A japánok nem éppen bőbeszédűek.) — Miért volt Ilona depressziós? Mi segít abban, hogy kikerüljön onnan? Mi miért vagyunk depressziósak? Miért vágjuk el magunkat az emberektől? Azért zárkózunk be, mert félünk a kapcsolatteremtéstől. Mindnyájan voltunk kisgyermekek, kilenc hónapot töltöttünk édesanyánk testében. Erre nem emlékszünk, sem első életéveinkre. De mindez bele van írva testünkbe és feltűnhet álmainkban. Az újszülött törekeny és sebezhető, nem tudja védeni magát. Ha tudja, hogy szeretik, akkor nyugodt. Honnan tudja ezt? Mert válaszolnak kiáltására. Édesanyja próbálja megérteni, hogy mi baja van. Csodálatos, hogyan tudja a gyerek sírásából megállapítani, hogy tisztába kell tenni, szomjas, vagy a hasikája fáj. Van a szavaknak nyelve, de van a testnek is nyelve. Azzal fejezzük ki

szükségleteinket. A szavakat használhatjuk arra, hogy elrejtünk valamit, de testünk nem hazudik. Szeretni elsősorban nem érzelmet jelent, hanem megérteni szükségleteidet, másságotat és válaszolni hívásodra. De mi van akkor, ha nem akarták a gyereket, vagy ha a mama túl törekeny ahhoz, hogy válaszolni tudjon a kicsi szükségleteire? A gyermeket szorongás tölti el, elveszti étvágát, nem reagál a külső ingerekre. Később óriási ürességet érezhet magában és fel akarja tölteni tévével, zenével, bármivel, mert szörnyű az üresség érzése. Egészen egyedül vagyok egy ellenséges világban. Szorong a gyerek és ez a szorongás átalakul büntudattá. Ha engem nem szeretnek, akkor nem vagyok szeretetreméltó, mert nem vagyok jó. Az az érzése, hogy Isten sem szeretheti. Sok ember úgy érzi, hogy bűnös, mert él. Sok keresztény számára is nehezen képzelhető el, hogy Isten szereti őt, hogy ő személy szerint érdekli az Istent. Néha mi is egyedül érezzük magunkat egy ellenséges világban. Mit csinálunk mi ilyenkor? Sétálunk, terveket készítünk, belevetjük magunkat a munkába. Egy 17 éves lány mondta: jobban szeretem az álmaimat, mert a valóság nagyon kemény. Beleveti magát álmaiba, mert a valóság nagyon kemény. Vannak ilyen helyzetek. Mit mondtam neki? Megértem. Imádkozom azért, hogy egy napon legyen annyi erőd, hogy a valóságba visszatérj és ott találj meg Istent barátaid, az események révén. Mert, ha álmaidban maradsz, egyedül maradsz. Azt mondta akkor, senkivel nem beszélek, nem akarok kapcsolatot senkivel. Hogyan tud kikerülni a depresszióból és visszatérni a valóságba? Kell valaki, aki azt mondja neki, hogy szeretlek, de nem szóval, hanem gesztusokkal. Aki elkötelezi magát mellette, jelen van. Szeretni valakit nem szép szavakat és szép tetteket jelent, hanem feltárni, hogy szeretetreméltó, hogy képes fejlődni. Önbizalmunknak szüksége van arra, hogy minket szeressenek, csak akkor tudunk mi is szeretni. Ezért lett az Ige testté, hogy megmondhassa nekünk: szeretlek. Hogy feltárja mindegyikünknek, hogy szeret az Isten.

Már Izaiásnál olvassuk, ne félj, mert megváltalak, neveden szólítalak, az enyém vagy. Drága vagy a szememben, mert becses vagy nekem és szeretlek. Jézus így szól: Gyere, kövess engem. Én békességszerzővé teszek. Megtanítalak arra, hogy az egység forrása legyél. Egység, béke, kiengesztelődés és megbocsájtás ugyanaz.

III. Szükség van a gyengékre.

Jézus azért jött, hogy megszabadítson bennünket a félelemtől, mely nagyon irányít minket. A társadalom piramis alakban épül fel. Alul vannak a szegények, a kicsik, a megvetettek. A csúcson a hatalmasok, az okosok, a gazdagok előjogokkal. Vannak faji

kategóriák is. Például a cigányokat, akik elég furcsák a szemünkben, a társadalom peremére taszítják.

A megoszlások sértik Isten szívét. Isten akarata az egység, a béke, a kiengesztelődés és a megbocsájtás. Jézusnak új látásmódja van az emberiségről. Nem piramis, hanem emberi test. (Ahogy az 1Kor 12. fejezetében olvashatjuk.) A testrészek különbözőek, mégis egységet alkotnak. Minden testrésznek megvan a maga helye, szerepe. A test leggyöngébb részét részesítik a legnagyobb tiszteletben. Tehát ezeket kell a legfontosabbnak elismerni. Ez a Bárka, a Hit és Fény és az egész keresztény közösség hivatása. Mégis az évek folyamán a keresztények nem csak szükségesnek nem tartották a gyengéket, hanem gyakran ki is rekesztették. Ki a gyöngye? Aki nem tud egymaga boldogulni. Aki törekeny, aki másra szorul.

A Bárka és a Hit és Fény hivatása, hogy megélje, ezek a törekeny emberek szükségesek, értékesek. Milyen módon szükségesek a társadalomnak? Két történet világítja ezt meg. Találkoztam egy édesanyával, öt éves kislány akkor halt meg. Elmondta történetét. Három éves korában megbénult, aztán megvakult. Édesanyja mellette ült egyszer és zokogni kezdett. A kisfiú megszólalt: "Ne sírj mama, a szívem még megvan, hogy szeresselek." Ez a kisfiú eljutott az érettségre. Mert az érettség azt jelenti, ne azon siránkozzunk, amink nincs, hanem adjunk hálát azért, amink van. — Antónió 26 éves, oxigénnel tud csak élni, törekeny, ülni sem tud, csak feküdni. De ha valaki nevéen szólítja, akkor ragyogóan elmosolyodik. Ilyenkor nagyon szép. A lázadásnak, a depresszióknak nyoma sincs benne. A szeretetet a bizalom formájában éli meg. A Bárkában a segítő kezébe adja magát és bizalma egy nagy köszönetfélében nyilvánul meg. A segítőket azt mondják: Antónió megváltoztatott engem. Hogyan? Sok segítő egy verseny-orientált társadalomból jött, ahol versengeni kell a tanulásban, a sportban, erősnek kell lenni, agresszívnek kell lenni. De csak kevés ember nyer. Ők az erősek és sok a vesztes. Ezek depressziós helyzetbe kerülnek. Álarcot kell viselned, nem szabad mutatnod, hogy lemaradtál. Sikeresnek kell látszanod. A sikerre építjük társadalmunkat. A létra-elvre. Mindig feljebb akarunk jutni. Álcázunk tehát magunkat. Sikeresebbnek, kiválóbbnak akarunk látszani. A sérültekkel igyekszünk jót tenni, de nem ismerjük el létezésük jogát. Nem ismerjük el, hogy a szegények tudnak valamit adni a társadalomnak, hogy emberibb legyen.

Jean Vanier könyvéből, Jézus a szeretet ajándéka, olvasnék fel egy ehhez kapcsolódó részt. "Az Ige testté lett. A szegények, az elesettek, a megtörték között élt. Osztozott közös emberségünkben, melyet a létezés sara, mocskos és fájdalmas tesz ki. Mindez azért történt, hogy gyöngédségét megossza e megtört emberiséggel. Azért jött, hogy követőit magával vonzza ezen a lefelé vezető úton. Hogy együtt legyen a szegény, elesett, nyomorék és vak emberekkel, hogy szolgálja őket és feltárja

előttünk valódi értéküket és szépségüket, hogy ők Isten temploma, a világ világossága, a föld sója, az Atya szerettei. Fel akarta tárnai az őt követők előtt, hogy az erőtlenség nagyszerű tanítók, Isten hirdetői. Az elnyomottak, a magányosak és a kizsároltak kiáltása az elismerés, a jelenlét és a közösség utáni sóvárgás. Kiáltásuk zavaró. Félelmet keltő, elutasítást vált ki. De, ha meghallgatják őket, akkor megeleveníthetik a hatalmasok és bölcsék szívét, változásra, megtérésre indíthatják őket. Arra hívják őket, hogy ne csak nagyvonalúan szervezkedjenek és tevékenykedjenek, hanem lépjenek közösségre velük. Ha a hatalmasok odafigyelnek az elnyomottak és az erőtlenség szeretet után való kiáltására, mely halkán tör fel a szívükből, akkor a saját magukban rejtőző sebezhető gyermeket is elfogadni és szeretni kezdik. Ezért buzdítja Jézus követőit, hogy ne csak enni adjanak a szegényeknek, a bédáknak, a nyomorékoknak és aggoknak, hanem hívják meg őket az asztalukhoz. Üljenek le velük és egyenek együtt. Ami azt jelenti, hogy legyenek barátok, fogadják el ajándékaikat, a szeretetüket. A szeretettel erősítsék meg őket, ráébresztve őket szépségük és értékük valóságára." Antónió bevezeti a segítőket a gyöngédség világába. Ha együtt vannak vele, nem az a fontos, hogy a legkiválóbbak, legsikeresebbek, legokosabbak legyenek. Persze szaktudás valamelyest szükséges. Antónió lerombolja a gátakat, melyeket a segítőket maguk köré építettek. Nem parancsolni kell itt, hanem meghallgatni, közösségbe lépni. És amikor az ember belső közösségre lép valakivel, sérülékeny lesz, sebezhetővé válik. Szükségem van rád. Szükségem van a szeretetedre. ezen a ponton segít Antónió. Nem azért vagyok itt, hogy bebizonyítsam, hogy többet tudok nálad. Segítek neked, hogy megtaláld a bizalmat. A gyenge átalakítja az erőset, ez egy nagy titok. Jézus azt mondja, aki befogad egy gyengét, engem fogad be. És aki engem fogad be, azt fogadja be, aki engem küldött. Nemcsak jótevésről van szó, hanem engedjük Jézusnak, hogy Antónión keresztül megváltoztasson minket. Ez az átalakulás nem egyszerre, hanem fokozatosan megy végbe bennünk. Az biztos, hogy a gyenge megzavar. Egy súlyos sérült nagyon megzavarja egy család életét. Jézus még jobban meg akar zavarni, mert Jézus igényes. Azt akarja, hogy ne félelmeink irányítsanak minket.

Jézus megzavarja biztonságunkat. Az első boldogság nagyon zavaró. Boldogok a lélekben, pszichében szegények, akik bizonytalanságban élnek. Jézus a bizonytalanság pontjára akar minket elvezetni, hogy Ő legyen biztonságunk. Mi szívesen dolgozunk Istenért, akár tanítjuk is őt, hogy mit hogyan kellene tennie, de hogy mindenestől tőle függünk!/? — Jézus akarata nagyon zavar minket. Ennek ellenére a mi imánk egy kiáltás legyen. Szükségem van rád, jöjj el Uram, Jézus, jöjj!

Legyünk mi valóban Jézus barátai. Jézus zavar minket, mert azt akarja, hogy ne félelmeink, hanem a Lélek irányítson minket. Isten hívása megvan a szívben,

de megvan a szegényben is. A szegényben Jézus kiált, az Isten kiált szeretetért, barátságért. Beteg voltam, börtönben voltam és hozzám jöttetek, meglátogattatok. Igaz tehát, hogy a szegény megzavar, de ez jó zavarás. Ez átalakít minket. A szegény kiáltásában a szeretetért Isten kiált. Szükségünk van egymásra, lebonthatjuk a falakat. Nem keresek bizonyítékokat, szeretjük egymást. Persze átélünk nehézségeket, föltámad védekezési rendszerünk, sebezhetőségünket védjük. A keresztény számára veszedelmessé válik, ha azt hiszi, hogy ő a nagy, ő az elit, ő a legtökéletesebb. Ismerjük fel gyöngeségünket, akkor látjuk, hogy képtelenek vagyunk szeretni, kedvesnek lenni. Ez nem akarát kérdése, hanem a szorongás van a háttérben. Időre van szükség és a Szentlélek segítségére. Be kell látni, hogy a Lélek ereje nélkül semmik vagyunk, mert a korlátok és a sok szorongás miatt képtelenek lennénk szeretni.

A Szentlélek ereje Jézus felé és a belső felszabadulás felé vezet bennünket. A gyöngék megtanítanak minket, hogy hűségesek legyünk az evangéliumi élethez, mely a Mennyek Országára felé vezet. Legyünk Jézus emberei. Az a fontos, hogy elmondhassuk Szent Pállal: élek, de már nem én, hanem Krisztus él bennem. A keresztények hivatása, hogy úgy szeressenek, ahogy Jézus szeretett minket. Így csak akkor tudok szeretni, ha megkapom Jézus Lelkét, a Szentlelket.

IV. Konfliktusok megoldása

Két különleges emberi probléma van. Az egyik, hogy miért vagyunk hajlamosak arra, hogy depresszióba zárkózzunk, áldozatnak képzeljük magunkat, minket védő, másokat bíráló csoportokat keressünk. A másik, a konfliktusok körüli problémák. Ezek óriási emberi fájdalmakat hordoznak. — Gondoljunk csak Boszniára. — Miért vagyunk képtelenek arra, hogy együtt dolgozó, közösen munkálkodó csapatot alkossunk. A különbözőségnek minden fajtája konfliktushordozó. Hogyan oldjuk meg ezeket? Sok ember dolgozik ezen emberiség síkon. A keresztényeknek fel kell ismerniök minden ilyen helyzetet. Imádkozol a békéért, de mit csinálsz a békéért? Túl egyszerű volna, ha azt mondanánk, imádkozzunk Jézushoz és minden rendben lesz, béke lesz. Arról van szó, hogy Jézus megadja nekünk a bölcsességet, hogy békeszerző emberek legyünk. Nagyon nagy bölcsességre van szükség. Sok megosztottság van köztünk. Jézus megadja, hogy meg tudjuk hallgatni és elfogadni a különbözőséget, a másikat. Különböző egymástól a férj és feleség. A szülő és a gyermek, a különböző származású emberek. A világ robbanástól robbanásig halad, ha nem dolgozunk a feszültségek megoldásán emberi és lelki síkon egyaránt. Milyen törvényekre van szükség, hogy az egységet éljük? Milyen fegyelmekre van szükség? Kell, hogy a csoport együtt imádkozzék az egységért, de ez

nem elég. Kell fegyelmezetség is. Hogyan fogadjuk el a bírálatot, hibáinkat csoporton belül? Hogyan beszéljünk erről?

Egységben dolgozunk azon, hogy Jézus tanítványai legyünk. A Szentlélek erejére van szükség, hogy értelmesen szeressünk. A megbocsátás ügyében előre kell lépünk. Mit kér tőled Jézus, hogy békét szerző ember legyél? Mert könnyű háború-szerzőnek lenni!

Jézus ismer minket teljesen. Ismeri a dolgainkat. Mit mond nekünk? Bocsátsatok meg, ne ítéljete. A másik szemében ne keresd a szálkát, mert a te szemedben gerenda van. Mindnyájan vakok vagyunk saját hibáinkkal szemben. Másokat pedig megítélünk és elítélünk. Miért vesszük észre oly nehezen saját hibáinkat? Talán azért, mert ha látjuk saját hibáinkat, még inkább depressziósak leszünk.

Sírni kell a keresztények közötti megosztás felett. A különböző keresztények hányszor megsebeztek, elítélték egymást. Fel kell fedeznünk közös emberségünket. Egyek vagyunk a szenvedésben. Ez minden embernél megvan. A megbocsátás hosszú folyamat. Nem tudunk növekedni a szeretetben, ha vannak olyan emberek, akiket utálok, vagy akiktől félek. Fel kell fedezni és szóban kifejezni a mi bűnünket, És ha úgy érzem, hogy vannak emberek, akikkel nem lehet együtt élni a családban, munkatársak közt, akkor haragszom Jézusra. Azt akarja, hogy olyat szeressek, akit nem bírok. Jézus szól: akarod, hogy segítsék? és ha kérem, hogy adja Szentlelkét, akkor ez a megtérés pillanata. A Szentlélek egy ici-pici magot elültet szívemben. De még hosszú idő, míg a mustármag fává nő. Gondozni kell. A megbocsátás talán azzal kezdődik, hogy elismerem, a másinak joga van élni, joga van másnak lenni.

Egy segítő fiúnak a Bábában, apja erős egyéniség volt, aki elnyomta a fiát. Bízattam, hogy találkozzék apjával és beszéljék meg a dolgot. Azt válaszolta, hogy nem akarja látni az apját. Szívében már megbocsátott apjának, de még képtelen volt vele beszélni. Apja kemény ember, ő törekeny. Lélekben még erősödni kell. Egy asszony, egy férfi hamis tanúskodása miatt került börtönbe. Ott találkozott Jézussal és ez teljesen megrázta. Megbocsátani még nem tudott a férfinak, de azt mondta: joga van élni, joga van másnak lenni. Ehhez nekem is jogom van. Nem akarom, hogy meghaljon. Imádkozom, hogy Isten változtassa meg szívét. A megbocsátás a megítéléstől a megértéshez vezet. Sok rosszat tett velem, de megértem, hogy miért ilyen. Nehéz gyerekkora volt, nem tanították meg rá. A Szentlélek alakítja át szívünket.

Egy börtönben lévő férfinak beszéltem a szeretetről, dühbe gurult: Könnyű magának, maga nem ért semmit! Négy éves koromban előttem erőszakolták meg az anyámat. Hét éves koromban apám eladott homoszexuális üzemekre, hogy ihasson. 13 éves

koromban elvitt a rendőrség. Aki szeretetről beszél, azt leütöm! — Kértem a Lelket, mert tehetetlen voltam ezzel az emberrel szemben. És aztán azt mondtam: igaz van, nekem könnyű és nem értek hozzá. De nagyon köszönöm, amit elmondott. A kint lévő embereknek szüksége van rá. Megengedi, hogy elmondjam konferencia-beszédemben? — Igen. — És így helyreállt a kontaktus köztünk. — De talán magának is szüksége van arra, hogy megtudja, mi történik kint. Mert nem lesz mindig itt. Megengedi, hogy meglátogassam, ha erre járok? — Igen. — És aztán megkérdeztem: van felesége? Erre zokogni kezdett és ömlött belőle a szó. Van feleségem, tolókcocsiban. Nagyon szeretjük egymást, de már két éve nem láttam. — A férfi agresszivitása roppant sebzettségéből származott. Szavaim a szeretetről a legérzékenyebb pontján érintették. Akit szeretett, attól el volt zárva. — Ha erőszakra erőszakkal válaszolunk semmit sem ér, semmire sem jó. Kérjük a Szentlelket, hogy alakítsa át szívünket, hogy úgy tudjuk elfoglalni helyünket a családban, a közösségben, mint békességszerző. Legyen közösségünk szerető egyesítő közösség, ahol elfogadják a különbözőségeket.

János 8. fejezetében olvassuk a házasságtörőasszonynak a történetét. Jézus tanít a templomban, egyszer csak behurcolnak egy nőt, házasságtörésen érték. Az írástudók és farizeusok csapdát állítanak Jézusnak, el akarják venni Jézus hitelét. Nem a nővel törődnek, hanem azzal, hogy mit mond Jézus. De Jézus nem mond semmit. Ir a homokban. — Aki bűn nélkül van közületek, az vesse rá az első követ. — Csend lett. Az emberek elszivárogtak és Jézus egyedül marad az asszonnyal. Jézus hangja megváltozik: Hol vannak vádlóid? Az asszony, aki mindenféle érzelmi viharon ment át ránéz Jézusra és azt mondja: elmentek, nem ítélték el. — Én sem ítélek el, menj és többé ne vétkezzél! — Jézus azt akarja, hogy talpra álljon, békével éljen magával, családjával és az emberekkel.

Jézus azt akarja, hogy élő és boldog emberek legyetek. Fontos, hogy megértsük, mi a bűn. Minden bűnt a házasságtörés szimbolizál. Jézus az élővizek forrását kínálja nekünk és mi mégis mérgezett vizet iszunk. Ez Istennek nagy szenvedése: — Te elfordultál Tőlem, pedig Én az életet akartam neked adni! —

Ez a házasságtörőasszony: mindegyikünk. A bűn az, ha elfordulunk Jézustól. Mi jobban szeretjük a halált, mint az életet, mely veszélyes, melynek gyümölcsöt kell hoznia. Mi a depresszióinkban akarunk maradni. Nem bízunk abban, aki azért jött, hogy életet adjon. Jézus pedig így szól: Menj és ne hagyj el soha! Tedd kezedet a kezembe és ne félj, veled vagyok! Velem merjél szeretni, velem merjél közösséget alkotni, velem merd kinyitni a szívedet, velem merd befogadni a szegényt. — A mi bűnünk, hogy nem hiszünk Jézusban, nem hiszünk a szeretet kockázatában: — Menj és tedd kezedet a kezembe és maradj velem!

A lelki gyakorlat a felszabadulás ideje. Használjátok ki, hogy nektek megbocsájtanak. — Mi mind sérültek vagyunk. A nagyon sérült embernek szüksége van arra, hogy felszabaduljon a szavak által, hogy elmondjuk szegénységünket, amikor elfordultunk Istentől és ehhez kell valaki, aki meghallgasson. Én is beléphetek a megbocsájtás és kiengesztelődés folyamatába. A saját családomban, közösségemben. Mert arra vagyunk hivatva, hogy ne csak Jézus tanítványai legyünk, hanem jelenlétét jelenítsük is.

Köszönöm, türelmeteket és néhány kérdést diktálnék föl, ki-ki azon gondolkozzék, amire a Lélek indítja. Tehát:

— Mi bánt most engem?

— Milyen előítéleteim vannak?

— Hogyan Isten jele számomra a gyöngé?

— Mit kíván tőlem Jézus azért, hogy békességszerző ember legyek?

Ajánlott irodalom:

Jean Vanier: A közösség (A megbocsátás és az ünnep helye) (Vigilia Kiadó, 1995.)

Jean Vanier: Jézus, a szeretet ajándéka (Harmat Kiadó, Bp. 1995.)

Csiszár Mária: Mégis élsz, Barackvirág (Márton Áron Kiadó, Bp. 1994.)

VINCZE ENDRE

"FÉNYESEBB A KARDNÁL A LÁNC"

- 2. -

Esettanulmány a katonai szolgálat megtagadásáról

3. 1. A Biblia látásmódja

Izajás-Mikeás próféta jövendölése

A fentebb említett "Ekevasat a kardokból" próféta jövendölés az Ószövetségben két párhuzamos helyen is megtalálható: Izajás 2,1-5 és Mikeás 4,1-5. Kiválasztva pl. ez utóbbit, a következő szöveg áll előttünk:

Eljövendő napokban ez történik majd:

Szilárdan áll Jahve házának hegye.

A legmagasabb hegy - fölébe emelkedik minden halomnak.

Odasereglenek a nemzetek, a sok nép útra kel.

Gyertek - mondják - menjünk fel Jahve hegyére,

Jákob Istenének házához,

hogy tanítson meg minket útjaira, az ő ösvényein akarunk járni.

Mert Sionról társadalmi rendet hirdetnek meg, mégpedig mint Jahve szavát Jeruzsálemből.

Jahve elsimítja sok nemzet vitáját,

Ő a döntőbíró sok nép fölött az egész földön.

A kardjából ekevasat kovácsolnak,